

Kirkegaardskort og Belægningsplaner

Da det ikke er altid, at der sættes et Gravmæle paa en Grav (bl. a. fordi der ikke er Raad eller Interesse derfor, eller fordi den Afdøde er begravet ukendt), og da det som Regel heller ikke er muligt af et Gravmæle (eller af Gravstedets Anlægsform) at se, hvor i et Gravsted der er begravet, er det for en Graver, som ikke kender Forholdene personligt, ikke umiddelbart gørligt at sige, at den og den Plads paa Kirkegaarden er belagt og udløber til det og det Tidspunkt, eller at den og den Plads er ledig. Og naar Graveren ikke kan sige dette, risikerer man let 1 af 2, nemlig enten at der bliver begravet i en Grav, hvori Liget endnu ikke er formuldet, og for hvem Fredningstiden ikke er udløbet, — eller at hjemfaldne Pladser stadig forbliver ubenyttede, fordi man stadig ikke er sikker paa, at man ikke ved at grave kommer til at krænke Gravfreden.

At begge Dele er meget alvorlige, er givet; det første saarer pinligt for Følelserne i vide Kredse, — det andet kan blive af overordentlig stor Betydning for Kirkegaardens Økonomi, og mangfoldige Kirkegaarde er blevet udvidet med betydelige Arealer, blot fordi der paa Kirkegaarden henlaa store Partier af Gravsteder, som man ikke havde Rede paa Udløbstiden for, eller som man overhovedet ikke vidste noget om, og som man derfor ikke turde begynde at begrave i. Fig. 104 viser et saadant Kirkegaardskort med kun faa indtegnede Grave; man skulde tro, at der her var rigelig Plads til Begravelser. Ikke desto mindre er en Udvidelse af denne Kirkegaard i fuld Gang.

Det er derfor en saare vigtig Ting, at Kirkegaardskortet er i Orden. Det er fundamentalt for Gravfreden, og det er vigtigt for Pladsudnyttelsen. Den kongelige Anordning om Kirkegaarde kræver, at Kirkegaardskortet forefindes i 2 Eksemplarer

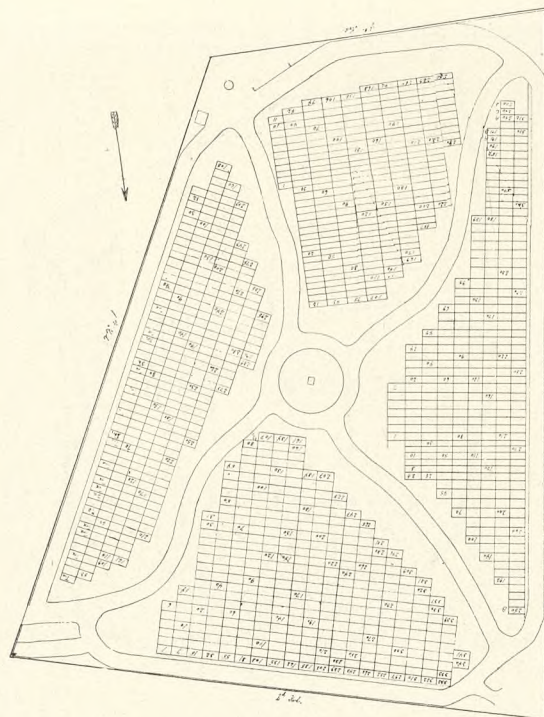

Fig. 103.
Kirkegaardskort uden
Dispositioner for
fremtidige Gang-
reguleringer.

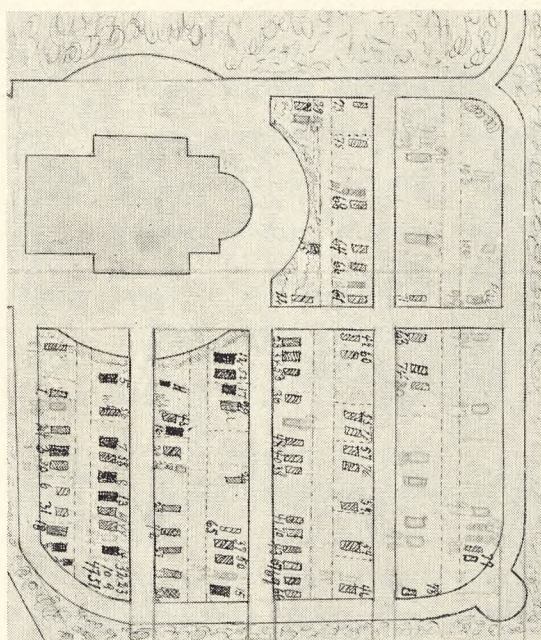

Fig. 104.
Kirkegaardskort, der
er forsynet med
uhensigtsmæssig
og mangelfuld
Nummerering.

og af Hensyn til Ildebrand opbevares paa 2 Steder, — paa Kortene skal hver Grav være afmærket med et Nummer, der refererer sig til samme Nummer i Protokollen og paa Gravstedets Nummerpæl. Kortet skal godkendes af Synet, og mindst en Gang aarligt

Fig. 105.
Sirligt og fint udført
Kort over Reerslev
gamle Kirkegaard.
(Edv. Glæsel).

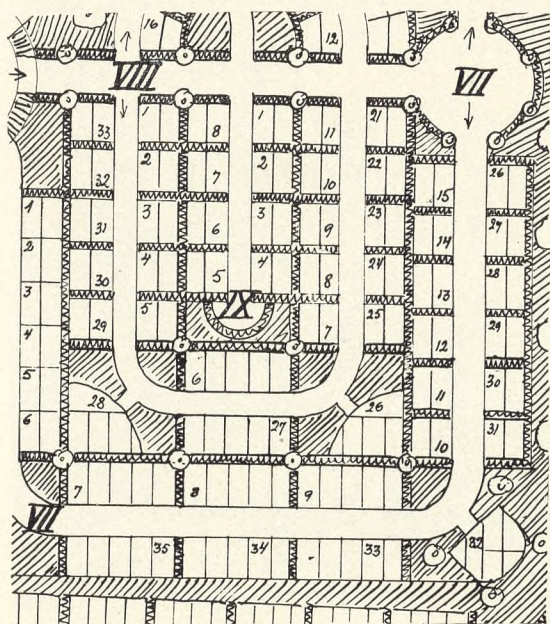
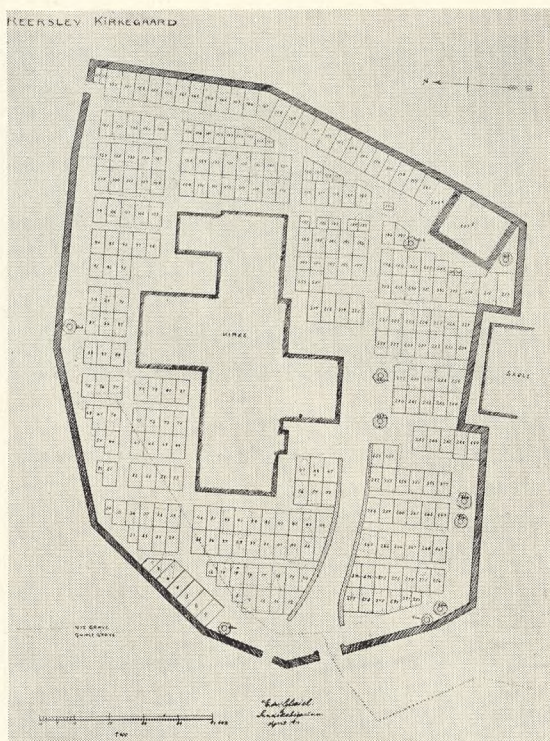

Fig. 106.
Nummereringen er
her fastsat efter, hvad
der hører sammen
i Familiegrave.

skal Gravene paa Kirkegaarden sammenholdes med Kortet.

Disse Bestemmelser er saa rigtige, at det skulde synes mærkeligt, om de endnu ikke var udført, — der har jo dog været Prov-

stesyn adskillige Gange siden 1922. Desværre er dette dog Tilfældet, og der er mange Kirkegaarde, som endnu ikke har noget Kort. For andres Vedkommende er Kortene af saa utrolig Art, at de overhovedet ikke gør Fyldest. Det kan derfor formentlig have Interesse nærmere at se paa, hvordan Kortene bør være og hvorledes ikke.

Kortet maa være holdbart. Det kan ikke nytte (som saa ofte set) at bruge et Stykke Skrivepapir dertil; man maa have ordentligt Tegnapapir, helst fast og svært, som Landinspektører almindeligt bruger det. Tegningen og Nummereringen paa Papiret maa ogsaa være holdbar, — det er forkert og ikke nok at bruge Blæk; det vidskes ud i Regn, naar Kortet bringes ud paa Kirkegaarden til Afkontrollering, og det staar sig ikke godt i det daglige Arbejde. At det naturligvis er ganske haabløst at bruge en almindelig, blød Blyant, siger sig selv — og dog viser hosstaaende Fig. 104 et Eksempel paa et Kort, hvor Numrene tildels er sat paa med Blyant.

Kortet maa være overskueligt. Ikke alene maa det rumme hele Kirkegaarden med alle dens Gravsteder, men det maa være tegnet i et Maalestoksforhold, saa det er til at maale efter, og Numrene maa være anbragt efter et bestemt System. Større Kirkegaarde kan kortlægges i 1/400, og de allerstørste i 1/1000, — og saa kan man supplere disse store Oversigtskort med mindre Kort i 1/200 eller 1/100 samt med Belægningsplaner med Signaturer.

Smaa Kirkegaarde bør kortlægges i 1/100 eller 1/200. Numrene kan enten som paa Fig. 105 gaa fra 1 og fortsætte til den sidste Grav paa Kirkegaarden, og blot man rent uvilkaarligt kan finde Rækkefølgen, er det meget praktisk paa smaa Kirkegaarde. Paa større maa man inddele og nummerere i Afdelinger (Gravgaarde), der naturligt hører sammen. Som man læser en Bog maa Numrene i Rækkerne altid læses fra venstre til højre, og denne Nummerering maa

altsaa gaa igen paa Kortet. At give Gravene Nummer i kronologisk Orden efter Begravelserne er ganske hen i Vejret. Dette kan bruges til en Journalføring, men ikke til Kortet. Systemet maa være dette, at et Lig føres ned i Grav Nr. 17 eller 21 osv., og ikke at Graven gives et Nummer efter at Lig Nr. 17, 21 osv. er ført ned i den; thi efter den sidste Metode vil Numrene blive spredt overalt i Gravstederne paa Kirkegaarden (se Fig. 104), og de er kun at finde ved Hjælp af Graverens Hukommelse. Om man derimod giver hver enkelt Gravplads i og udenfor Familiegravstederne et Nummer, eller man lader Familiegravsteder have et Nummer for hele Gravstedet og derefter et Bogstav for de enkelte Gravpladser er ikke afgørende. Der er noget der taler for begge Metoder. At Gravpladserne maa høre sammen 2 og 2, naar de ligger med Siden ud imod Gangene, som paa Fig. 106 og 107, siger sig selv.

Endelig bør som Regel et Kort ophænges i Kirkens Vaabenhus, saa enhver kan orientere sig, — navnlig bør dette være Tilfældet, hvor man har vedtaget en Reguleringsplan, som Gravstedsbrugerne successive skal indordne sig under.

Paa Kortet maa foruden Gravene ogsaa Gangene være indtegnet, og det kan undertiden være praktisk ogsaa at have Beplantningen med, — ja undertiden benyttes en Anlægs- og Beplantningsplan uden videre som Kirkegaardskort (Fig. 107). Men derudover bør intet indtegnes; f. Eks. er det ganske forkert at indtegne Pladser for Lig og Urner paa Kortet. Kortet skal være længe, helst adskillige Fredningsperioder. Det er en Art Jordbog, en Grundlov, for Ordrens Opretholdelse, og derfor maa det ikke forandres, — bortset fra Omlægninger af Gange etc., der kan indtegnes med røde Streger. Vil man have optegnet, hvor i et Gravsted den enkelte er nedsat, kan dette indføres i den Rubrik, som Kirkegaardsprotokollen har yderst tilhøjre; her kan man rise Gravstedet og dets enkelte Pladser af

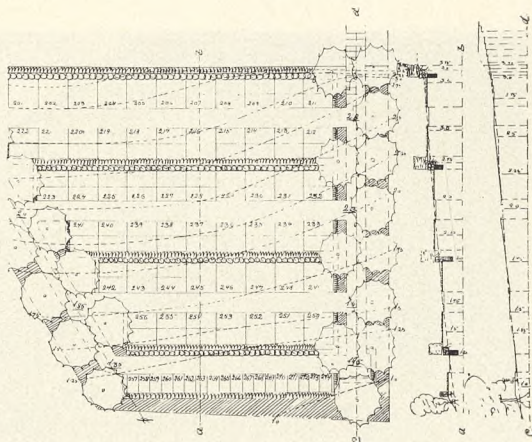

Fig. 107. Plan over en lille Kirkegaardsudvidelse med Snit og visende Beplantning m. m.

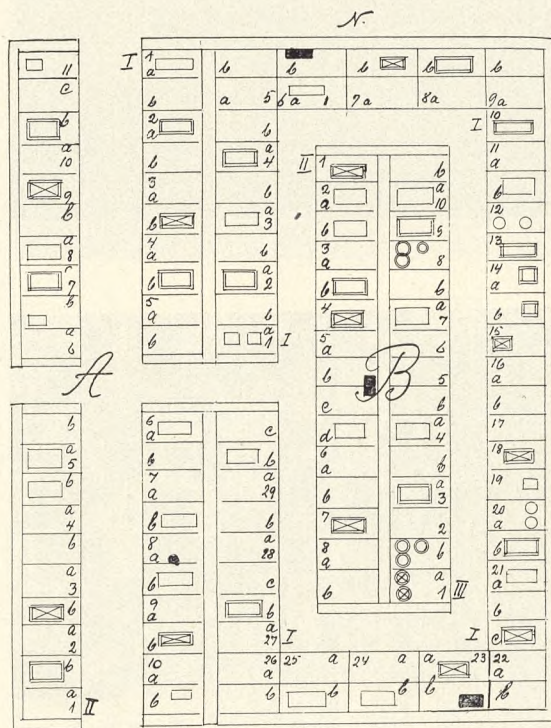

Fig. 108. Belægningsplan. Kistepladserne er her forsynede med Bogstaver, og der er Signaturer for Kister og Urner.

og give dem et Bogstav. Eller man kan lave Belægningsplaner (se Fig. 108) for de enkelte Gravgaarde og samle dem i Mapper eller indklæbe dem bag i Protokollen, og paa disse kan man tegne sine Signaturer og forny dem ved Opklæbning.

Der gives altsaa ikke kun en eneste Maade, paa hvilken et Kirkegaardskort skal laves og føres, men flere forskellige. Men der er Metoder, som er saa daarlige og saa urigtige, at de overhovedet ikke kan kaldes Metoder.